

POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Każde dziecko jest podmiotem niezbywalnych praw, w tym prawa do ochrony godności. Każde dziecko należy traktować z szacunkiem oraz należytą uwagą i troską o jego dobro.

Nadrzędnym celem Żłobka jest zapewnienie dzieciom harmonijnych warunków rozwoju, wolnych od wszelkich form przemocy, krzywdzenia i zaniedbywania. Wszelkie działania podejmowane przez pracowników są podporządkowane dobru i bezpieczeństwu dzieci. Wszyscy pracownicy, współpracownicy, praktykanci i wolontariusze są zobowiązani do przestrzegania zasad określonych w niniejszym dokumencie.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

Ilekcroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) Polityce należy przez to rozumieć Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązującą w Żłobku;
- 2) dziecku należy przez to rozumieć małoletniego do ukończenia 18 roku życia;
- 3) Koordynatorze Polityki należy przez to rozumieć osobę Dyrektora lub imiennie wyznaczoną osobę sprawującą nadzór nad realizacją Polityki;
- 4) Krzywdzeniu dziecka należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka.
- 5) pracownikowi należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Żłobku;
- 6) współpracownikowi/praktykancie/wolontariuszu należy przez to rozumieć osobę nie będącą pracownikiem Żłobka ani rodzicem dziecka;
- 7) rodzicowi/prawnym opiekunowi należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka na podstawie przepisów ogólnych, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego oraz osobę uprawnioną

do reprezentacji dziecka na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu, w tym rodzica zastępczego, prawnego opiekuna;

8) Zespole Interwencyjnym należy przez to rozumieć zespół powoływany przez Koordynatora Polityki/Dyrektora Żłobka w celu rozpoznania przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka;

9) danych osobowych dziecka należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka;

10) zgodzie rodzica/prawnego opiekuna należy przez to rozumieć pisemne oświadczenie woli złożone przynajmniej przez jednego z rodziców/prawnego opiekuna dziecka korzystającego z pełni władzy rodzicielskiej;

11) Żłobku należy przez to rozumieć Żłobek Mali Odkrywcy w Oleśnicy.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§2

1. Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka to wybrane informacje nt. warunków/ sytuacji/sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dzieci w danej rodzinie.

2. Pracownicy Żłobka posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę/analizują czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

3. Czynniki ryzyka związane z osobą dziecka to m.in:

- 1) niepełnosprawność fizyczna lub/ i psychiczna;
- 2) przewlekła choroba;
- 3) specyficzne zachowania dziecka (nadpobudliwość, moczenie nocne, trudności ze spaniem, trudności z jedzeniem etc.);
- 4) deficyty rozwojowe (problemy z nauką);
- 5) dziecko z poprzedniego związku (nieakceptowane przez drugiego partnera).

4. Czynniki ryzyka związane z osobą rodzica to m.in:

- 1) wczesne lub późne rodzicielstwo;

- 2) niechciana ciąża, krótkie odstępy pomiędzy kolejnymi porodami;
- 3) doświadczanie krzywdzenia w obecnym związku;
- 4) krzywdzenie w historii poprzednich związków;
- 5) doświadczanie krzywdzenia w dzieciństwie;
- 6) upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna, zaburzenia osobowości;
- 7) niepełnosprawność fizyczna;
- 8) przewlekła choroba;
- 9) uzależnienie od alkoholu, narkotyków, lekarstw itp.

5. Czynniki ryzyka wynikające ze struktury i funkcjonowania rodziny to m.in:

- 1) struktura rodziny: rodzina rozbita, wielodzietna, zastępcza, adopcyjna;
- 2) samotne rodzicielstwo;
- 3) rodzina niepełna czasowo (np. z powodu wyjazdów rodziców za granicę);
- 4) posiadanie dzieci z różnych związków;
- 5) zakłócenia w zakresie ról pełnionych przez poszczególnych członków rodziny (np. pełnienie przez dzieci ról dorosłych);
- 6) niekorzystna sytuacja ekonomiczno-bytowa (np. trudne warunki mieszkaniowe – sanitarne, techniczne, zbyt duża liczba członków rodziny w jednym mieszkaniu/domu, bezrobocie etc.);
- 7) rodzina wyizolowana społecznie;
- 8) długotrwałe konflikty w pożyciu małżeńskim;
- 9) uprzednia karalność, pozostawanie w zainteresowaniu organów ścigania lub sądu;
- 10) pobyty w placówkach interwencyjnych.

6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Żłobka monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

7. W przypadku podejrzenia ryzyka krzywdzenia dziecka, pracownicy Żłobka podejmują działania interwencyjne.

§ 3

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, dyrektor Żłobka realizuje obowiązki określone w art. 21 ustawy z 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
2. Dyrektor Żłobka uzyskuje informacje, czy dane osoby, z którą ma być nawiązana współpraca, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
3. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, przedkłada dyrektorowi Żłobka informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, składa dyrektorowi Żłobka oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Sprawdzenie osoby, z którą ma być nawiązana współpraca Dyrektor Żłobka dokumentuje poprzez utrwalenie w formie wydruku i załączenie do akt osobowych pracownika albo dokumentacji osoby, z którą ma być nawiązana współpraca.

10. W celu realizacji ww. obowiązków można skorzystać z załączników do niniejszego dokumentu:

Załącznik 1: Oświadczenie o niekaralności w przypadku braku możliwości przedstawienia danych z rejestrów

Załącznik 2: Oświadczenie o krajach zamieszkania

Rozdział III

Przykładowe formy krzywdzenia dziecka oraz symptomy pozwalające na jego rozpoznanie.

§ 4

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna

Przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub osoby trzeciej. Może to być na przykład: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, obezwładnianie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącym, użycie broni, ostrych narzędzi i inne. Przemoc może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- 1) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka;
- 2) okrągłe punktowe poparzenia;
- 3) opuchlizna, złamania, zwichnięcia;
- 4) skarpetkowe odparzenia;
- 5) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu.

Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:

- 1) lęk przed rozebraniem się;
- 2) lęk przed dotykiem drugiej osoby;

- 3) strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło);
- 4) nadmierna apatia lub agresja;
- 5) noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

Zalecane zachowanie - wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka, jeśli nie mówi.

2. **Przemoc psychiczna**

Chroniczna, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania na przykład: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Formy przemocy psychicznej:

- 1) niedostępność emocjonalna;
- 2) zaniedbywanie emocjonalne;
- 3) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu;
- 4) nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem;
- 5) niedostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.

Objawy przemocy psychicznej:

- 1) zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego);
- 2) psychosomatyczne (ból jelitowo- żołądkowe, ból i zawroty głowy);
- 3) moczenie i zanieczyszczanie się;
- 4) ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu;
- 5) brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie;
- 6) depresja, fobie, lęki;
- 7) zachowanie destrukcyjne;
- 8) kłopoty z kontrolą emocji;
- 9) poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych;
- 10) zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3. Przemoc seksualna

Zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych. Z przemocą seksualną mamy do czynienia, gdy taka aktywność (np. prezentowanie treści o tematyce pornograficznej, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży, komentowanie dziecka w sposób erotyczny, proponowanie relacji intymnych, dotykanie w miejscach intymnych, stosunek płciowy, zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez dziecko, ocieranie, kontakty oralne) wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

Konsekwencje przemocy seksualnej:

1. Somatyczne:

- 1) infekcje dróg moczowo - płciowych bez podłoża organicznego;
- 2) urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka, bolesność;
- 3) urazy około odbytowe i pochwy;
- 4) ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych;
- 5) upławy;
- 6) infekcje jamy ustnej;
- 7) urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną;
- 8) infekcje przenoszone drogą płciową (np. weneryczne, grzybicze, HIV);
- 9) niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy, wymiotów, nudności, nietrzymanie kału i moczu;
- 10) spadek apetytu;
- 11) trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem.

2. Poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- 1) zbyt duża erotyzacja dziecka, znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych;

- 2) prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników;
- 3) zachowania masturbacyjne;
- 4) erotyczne rysunki lub zabawy dziecka;
- 5) zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne;
- 6) zaburzenia przyjmowania pokarmu;
- 7) zachowania o charakterze regresywnym, takie jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie;
- 8) izolowanie się, zamykanie się w sobie;
- 9) lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek;
- 10) lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci;
- 11) zachowania agresywne i (lub) autodestrukcyjne;
- 12) nadpobudliwość ruchowa;
- 13) poczucie winy, krzywdy.

4. Zaniedbywanie

Chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Objawy zaniedbania:

- 1) częsta absencja w Żłobku;
- 2) brak artykułów higienicznych do pielęgnacji (pieluchy, chusteczki mokre/suche);
- 3) ubiór nieadekwatny do pory roku;
- 4) niedożywienie;
- 5) zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny);
- 6) pozostawanie bez opieki (zwłaszcza młodsze dzieci);

7) apatia, bierność.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznych relacji pracownik żłobka - dziecko oraz dziecko - dziecko

§ 5

1. Wszyscy pracownicy Żłobka zobowiązani są do przestrzegania zasad bezpiecznych relacji pracownik żłobka – dziecko.
2. Zasady ogólne zapewniające bezpieczne relacje między personelem a dzieckiem:
  - 1) działanie podejmowane jest dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie;
  - 2) dzieci należy doceniać, traktować z szacunkiem, uwzględniając ich godność i potrzeby;
  - 3) zakazuje się stosowania przemocy wobec dzieci w jakiegokolwiek formie;
  - 4) wszystkie dzieci są traktowane jednakowo bez względu na kolor skóry, pochodzenie, środowisko społeczne, tradycje kulturowe i religijne, status materialny, stan zdrowia, wygląd, zachowanie, itp.;
  - 5) każdy pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci;
  - 6) zasadą w relacjach jest otwartość i przejrzystość w działaniach, minimalizacja błędnej interpretacji zachowania personelu;
  - 7) pracownicy nie nawiązują żadnych relacji seksualnych, ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych);
  - 8) personel ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego;
  - 9) każdy pracownik reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego.

3. Zasady szczególne:

10) komunikacja z dziećmi – personel żłobka:

- a) w komunikacji z małoletnimi zachowuje cierpliwość i szacunek,
- b) zawsze zwraca się do dziecka po imieniu,
- c) mówi do dziecka spokojnie, nie podnosi głosu, chyba, że wymaga tego sytuacja podyktowana względami bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
- d) używa języka zrozumiałego dla dziecka, a zarazem poprawnego pod względem reguł językowych,
- e) nie używa słów i wyrażeń niecenzuralnych,
- f) słucha uważnie dzieci i udziela odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji,
- g) nie pozostawia dziecka bez wyjaśnienia - tłumaczy swoje decyzje, w każdej sytuacji informuje dziecko o konsekwencji nieodpowiedniego zachowania,
- h) nie pozostaje obojętnym na wyrażoną przez dziecko chęć nawiązania kontaktu, rozmowy,
- i) zakazuje się zawstydzania, upokarzania, etykietowania, lekceważenia i obrażania dziecka, stosowania wobec dziecka przemocy psychicznej, grożenia dziecku i straszenia, aby uzyskać posłuszeństwo.

11) kontakt fizyczny z dziećmi:

- a) zakazuje się przemocy fizycznej wobec dziecka, np. popychania, uderzania, wykręcania rąk, szarpania, kopania, stosowania kar cielesnych,
- b) należy zachować ostrożność w kontaktach fizycznych, zawsze z uwzględnieniem zgody dziecka,
- c) w sytuacji zajęć i zabaw personel Żłobka ma prawo przytulać dziecko, posadzić je na kolanach, trzymać na rękach, bezpośrednio pomagać dziecku w wykonywaniu ćwiczeń sprawnościowych, zadań ruchowych oraz zadań manualnych – tylko za zgodą dziecka i z inicjatywy dziecka,

d) w sytuacji zagrożenia wypadkiem, kontuzją, urazem, itp., personel Żłobka ma prawo zdecydowanie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia, wyprowadzić lub wynieść je w bezpieczne miejsce, odebrać dziecku przedmiot zagrażający jego zdrowiu, i o ile okoliczności pozwolą, powinien wyjaśnić dziecku przyczyny swoich działań,

e) na wypadek sytuacji ratowania zdrowia i życia dziecka wszyscy pracownicy Żłobka odbywają okresowe szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy dziecku, mają prawo i obowiązek w wyżej wymienionych okolicznościach udzielić bezpośredniej pomocy dziecku,

f) w sytuacji wykonywania czynności pielęgnacyjnych, personel Żłobka:

- ma obowiązek wykonywać niezbędne czynności przy dziecku takie jak: mycie i pielęgnacja intymnych okolic ciała dziecka, w sytuacji, gdy dziecko się zanieczyści, zmoczy – zmiana bielizny, ubranka, wymiana pieluszki, dbanie o czystość rąk i buzi dziecka,

- uprzedza dziecko o potrzebie i konieczności wykonania przy nim czynności pielęgnacyjnych,

- czynności pielęgnacyjne wykonuje się w sposób delikatny, spokojnie, bez pośpiechu – tak, aby dziecko czuło się w tych sytuacjach bezpiecznie,

- w zależności od stopnia samodzielności dziecka, pracownik wyręcza je w czynnościach pielęgnacyjnych, pomaga lub tylko kontroluje i wspiera wysiłki dziecka,

- dziecko nigdy nie jest za zmożenie się czy zanieczyszczenie karane, zawstydzane, ośmieszane,

g) w sytuacjach rozbierania, ubierania, personel Żłobka dzieciom bardziej samodzielnym służy pomocą za ich zgodą, a dzieciom mniej zaradnym w wyżej wymienionych czynnościach pomaga w większym stopniu lub całkowicie je w nich wyręcza,

h) w sytuacji spożywania posiłków personel Żłobka nie zmusza dzieci do jedzenia, a tylko zachęca je do samodzielnego spożywania posiłku, swoją pomoc oferuje dzieciom, które o to poproszą,

i) personel ma obowiązek nakarmić dzieci, które nie potrafią samodzielnie jeść,

j) zapewnia spożywanie posiłków w spokojnej atmosferze, uznając, że każde dziecko je w swoim tempie i tyle, ile chce.

12) Postępowanie w sytuacjach problemowych:

k) w przypadku naruszenia zasad reakcja powinna być stanowcza, jednocześnie z poszanowaniem godności i uczuć wszystkich stron.

§ 6

1. Podstawową zasadą budowania relacji między dziećmi w Żłobku jest:

1) kształtowanie postawy szacunku, akceptacji siebie i drugiej osoby, tolerancji i poszanowania godności,

2) przestrzeganie zasad kultury, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami w sposób powszechnie akceptowany;

3) uczenie pokojowych metod rozwiązywania konfliktów;

4) kształtowanie świadomości praw i obowiązków;

5) kształtowanie wrażliwości na dobro, piękno, prawdę, uczymy dostrzegać piękno i różnorodność świata, odkrywać świat w powiązaniu z takimi wartościami jak: dobro, piękno, prawda, przyjaźń.

2. Dzieci uczestniczą w tworzeniu tzw. Kodeksów grupowych, regulujących zasady współżycia w grupie żłobkowej oraz mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania w nich zawartych.

3. Żłobek podejmuje działania celem zapoznania dzieci z zasadami bezpieczeństwa.

4. Zachowania niedozwolone w relacjach między dziećmi:

1) agresja i przemoc fizyczną, np.: bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie, wymuszenia, szarpanie, odbieranie przedmiotów, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań, rzucanie w kogoś przedmiotami;

2) agresja i przemoc słowna, np.: wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, bezpośrednie obrażanie innej osoby, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie, groźby;

3) agresja i przemoc psychiczna, np.: poniżanie, wykluczanie, izolacja, milczenie, manipulowanie, wulgarne gesty, niszczenie lub zabieranie rzeczy należących do innych osób, straszenie, szantażowanie, grożenie.

Rozdział V

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 7

I. Procedura w sytuacji krzywdzenia/zaniedbania dziecka przez rodzica/prawnego opiekuna lub osoby trzecie.

1. W przypadku, gdy dobro/życie dziecka jest zagrożone lub zaistnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa na jego szkodę należy:

1) niezwłocznie poinformować Koordynatora Polityki w celu zdiagnozowania sytuacji i ustalenia dalszego postępowania;

2) w razie konieczności należy poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997 i 999;

3) Koordynator Polityki przeprowadza rozmowę z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka na temat podejrzeń zagrożenia dobra dziecka, w tym zaniedbywania, informuje o potrzebach rozwojowych dziecka. Wskazuje na regulacje prawne dotyczące powinności rodziców/ prawnych opiekunów wobec dziecka i zasad postępowania w sytuacji, gdy nie nastąpi zmiana w zachowaniu w stosunku do dziecka;

4) z rozmów zostaje sporządzona notatka, której wzór stanowi **załącznik nr 3** do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem;

5) w razie potrzeby Koordynator Polityki powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego mogą wejść: opiekunka dziecięca, pielęgniarka, Dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku;

6) Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez Koordynatora Polityki oraz uzyskanych przez członków zespołu informacji. Plan pomocy dziecku obejmuje wsparcie przez placówkę, ewentualnie skierowanie do specjalistycznej placówki wsparcia, o ile zachodzi taka konieczność. Protokół z przebiegu interwencji stanowi **załącznik nr 4**;

7) Koordynator Polityki monitoruje, czy zaplanowane działania przyniosły efekt;

8) w przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami/ prawnymi opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, Koordynator Polityki sporządza wniosek o rozpoznanie sytuacji rodziny, który kieruje do właściwego Ośrodka Pomocy Społecznej i wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu opiekuńczego;

9) dalszy tok postępowania leży w kompetencji wskazanych wyżej instancji.

Z przebiegu działań sporządza się protokół;

10) wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

2. Procedura w sytuacji krzywdzenia/zaniedbania dziecka przez pracownika lub współpracownika.

W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika lub współpracownika, Dyrektor niezwłocznie wdraża procedurę interwencji:

1) izoluje dziecko od potencjalnego sprawcy;

2) zawiadamia policję, dzwoniąc pod nr 112 lub 997;

3) ponadto Dyrektor jako pracodawca podejmuje dodatkowe kroki - zgodne z zapisami Ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3, Kodeksem pracy, ogólnymi przepisami prawa.

3. Procedura w sytuacji, gdy dziecko jest pokrzywdzone przez inne dzieci:

- 1) Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu.
- 2) Pracownik po powzięciu informacji o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu dziecka, zawiadamia o tym fakcie dyrektora, koordynatora i wychowawcę, którzy informują opiekunów małoletniego i sporządza notatkę służbową.
- 3) Dyrektor wdraża procedurę interwencji i wskazuje osoby odpowiedzialne za udzielanie pokrzywdzonemu wsparcia adekwatnie do zdarzenia.
- 4) Nauczyciele i specjaliści pracujący z małoletnim podejmują niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich. Jeśli sytuacja tego wymaga współpracują z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
- 5) Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia dziecka, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami dziecka (przedstawia ustalone przez zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni).
- 6) Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia dziecka, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje odrębne spotkanie z rodzicami dziecka, które jest podejrzane lub dopuściło się krzywdzenia innego małoletniego, i informuje o ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 7) W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również dzieci będące jej inicjatorami, biorąc pod uwagę

potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także dzieci, które były ewentualnymi świadkami zdarzenia.

8) W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze Żłobkiem, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

9) Żłobek prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

Rozdział VI

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

§ 8

1. Żłobek, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku oraz danych osobowych dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Dane osobowe dziecka przetwarzane są zgodnie z zadaniami wynikającymi z ustawy o Opiece nad Dziećmi do lat 3 oraz w celu realizacji zadań statutowych Żłobka, zgodnie z przeznaczeniem, do którego zostały udostępnione.
3. Opiekunom dzieci przysługuje wgląd do danych osobowych dziecka z możliwością ich zmiany.
4. Do przetwarzania danych osobowych dzieci dopuszczone są wyłącznie osoby upoważnione przez dyrektora żłobka.
5. Osoby, o których mowa w ust. 4 są zobowiązane do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych.
6. Dane dziecka mogą być udostępnione wyłącznie osobom lub podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
7. Pracownik żłobka może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

8. Pracownicy żłobka nie udostępniają osobom postronnym, w tym przedstawicielom mediów informacji o dzieciach i ich opiekunach, w tym danych kontaktowych.

§ 9

1. Żłobek wykonuje zdjęcia oraz nagrania z wydarzeń, uroczystości, zajęć edukacyjnych, warsztatów, wycieczek w celu ich dokumentowania, celebrowania sukcesów dzieci oraz w celach promocyjnych Żłobka.

2. Na utrwalenie lub upublicznienie wizerunku dziecka w jakiegokolwiek formie wymagana jest pisemna zgoda opiekunów dziecka.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać informację, gdzie będzie publikowany zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

4. Opiekunom dziecka przysługuje prawo do cofnięcia zgody, o której mowa w ust.2 w każdym momencie.

5. W przypadku, gdy wizerunek dziecka stanowi szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

6. W podpisach publikowanych zdjęć, nagrań nie umieszcza się nazwisk, danych wrażliwych dotyczących osób, które przedstawiają.

7. Rodzice, opiekunowie, dziadkowie, inne osoby będące uczestnikami wydarzeń i uroczystości są informowani o zakazie upubliczniania zdjęć, filmów nagranych na terenie Żłobka z udziałem dzieci, pracowników placówki oraz pozostałych uczestników bez zgody zainteresowanych.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

§ 11

1. Dyrektor żłobka wyznacza koordynatora, jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji, przegląd i aktualizację standardów ochrony małoletnich - Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

2. Dyrektor żłobka lub koordynator dokonuje przeglądu Polityki co najmniej raz na dwa lata.
3. Dokonując przeglądu Polityki weryfikuje się stan prawny, zaistniałe zdarzenia, zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i skuteczność podejmowanych działań.
4. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci w żłobku, w ramach przeglądu standardów, przeprowadza wśród pracowników żłobka, co najmniej raz na dwa lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 5 do niniejszej Polityki**.
5. Koordynator dokonuje opracowania ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Żłobka.
6. Zmiany mogą być proponowane przez każdego pracownika Żłobka.

§ 12

O każdej zmianie Polityki dyrektor żłobka niezwłocznie informuje pracowników żłobka, rodziców i dzieci.

Rozdział VIII

Zasady i sposób udostępniania Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

§ 13

1. Polityka - jest zamieszczona na stronie internetowej Żłobka i jest na bieżąco aktualizowana. Przy każdej aktualizacji zamieszczona jest informacja o terminie, od którego obowiązuje aktualizacja.
2. Polityka jest udostępniana w Żłobku rodzicom, opiekunom prawnym.
3. Pracownicy Żłobka podpisują oświadczenie mówiące o zapoznaniu się z Polityką i przyjęciem jej do realizacji (**załącznik nr 6**).

§ 14

1. Rodzice, opiekunowie prawni są zapoznawani z treścią Polityki podczas zebrań ogólnych lub grupowych organizacyjnych w żłobku.

2. W przypadku wprowadzenia aktualizacji wychowawca informuje o zmianie rodziców, opiekunów prawnych.

§ 15

Dzieci zapoznawane są przez wychowawcę o obowiązującej Polityce w sposób dla nich przystępny.

Rozdział X

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka

§ 16

1. Wyznaczony przez Dyrektora Żłobka koordynator prowadzi rejestr i przechowuje dokumentację:

- 1) ujawnionych incydentów;
- 2) zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru małego.

2. Dokumentacja zawiera sporządzone notatki, protokoły wraz z informacjami o udzielonym wsparciu

Załącznik nr 1
do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

....., dnia .....r.

OŚWIADCZENIE

o niekaralności

Ja niżej podpisana/ny ..... oświadczam, że prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w art. 21 ust. 4-6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), nie przewiduje jej sporządzenia lub w państwie nie prowadzi się rejestru karnego.

Oświadczam, że nie była/em prawomocnie skazana/ny w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła/łem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma wobec mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....(podpis)

Załącznik nr 2 do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

....., dnia .....r.

OŚWIADCZENIE

o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat*:

○ zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:

1.

.....
.....

2.

.....
.....

○ nie zamieszkiwałam/em w innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(podpis)

* *Należy zaznaczyć właściwe*

Załączniki Nr 3
do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Notatka ze zdarzenia

Miejscowość ,data.....

Imię i nazwisko dziecka.....

Opis sytuacji, zdarzenia:

.....
.....
.....

.....

Podpis pracownika

PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU INTERWENCJI

Skład Zespołu Interwencyjnego

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Imię i nazwisko dziecka .....

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej interwencję
.....

Przyczyna	interwencji	opis	sytuacji
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Działania podjęte przez Zespół Interwencyjny w celu wyjaśnienia sytuacji

Data i opis działania
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ustalenia Zespołu Interwencyjnego

.....
.....
.....
.....

Proponowane działania interwencyjne:

- 1) rozwiązanie umowy o pracę/zlecenia/o dzieło bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym;
- 2) zawiadomienie pracownika socjalnego pomocy społecznej;
- 3) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do Policji/prokuratury;
- 4) ..... inne

.....
.....

Zatwierdzam

.....
(data i podpis Dyrektora Żłobka)

Podjęte działania interwencyjne, opis działania

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpisy członków Zespołu Interwencyjnego

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....

**ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI
POLITYKI OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM**

I. CZĘŚĆ OGÓLNA (Zaznacz prawidłową odpowiedź):

1. Czy wiesz, że w Żłobku obowiązuje Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?   TAK   NIE
2. Czy zapoznałaś/-łeś się z treścią Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?   TAK   NIE
3. Czy w Twojej ocenie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązująca w Żłobku jest przestrzegana?   TAK   NIE
4. Czy stosujesz w swojej pracy Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem?   TAK   NIE
5. Czy uważasz, że Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem należy zmienić?   TAK   NIE

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

(wypełniają osoby, które w ostatnim pytaniu zaznaczyły TAK)

1. Jakie postanowienia Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem należałoby zmienić? Dlaczego? W jaki sposób?

.....
.....
.....

2. Jakie postanowienia należałoby włączyć do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? Dlaczego?

.....

3. Jakie postanowienia należałoby usunąć z Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? Dlaczego?

.....
.....

Załącznik Nr 6
do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż zapoznałam/zapoznałem się i przyjąłam/przyjąłem do wiadomości i stosowania zasady określone w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Żłobku Mali Odkrywcy w Oleśnicy.

.....
(podpis)